

De ce se sărbătorește nașterea lui Isus la 25 decembrie?

Una dintre cele 50 de întrebări frecvente despre Isus Cristos și Biserică, la care a răspuns o echipă de profesori de istorie și teologie de la Universitatea din Navarra.

01.09.2025

Nu se pare că primii creștini să fi sărbătorit ziua lor de naștere (cf., de ex., Origene, PG XII, 495). Ei sărbătoreau *dies natalis* – ziua

intrării în patria definitivă (de ex., *Martiriul Sfântului Policarp* 18,3), ca participare la mântuirea adusă de Isus prin biruința asupra morții în pătimirea Sa glorioasă.

Își aminteau cu exactitate ziua glorificării lui Isus, 14/15 Nisan, dar nu și data nașterii Sale, despre care datele evanghelice nu ne spun nimic.

Până în secolul al III-lea nu avem nicio mărturie despre data nașterii lui Isus. Primele referințe ale Părinților și ale scriitorilor eclesiastici indică date diferite. Prima mărturie indirectă că Nașterea lui Cristos ar fi fost pe 25 decembrie o dă Sextus Iulius Africanus, în anul 221. Prima referință directă la sărbătorirea ei se găsește în calendarul liturgic filocalian din anul 354 (MGH, IX, I, 13-196): *VIII kal. Ian. natus Christus in Betleem Iudeae* („pe 25 decembrie S-a născut Cristos în Betleemul Iudeii”). Din secolul al IV-

lea, mărturiile despre această dată ca zi a Nașterii lui Cristos devin comune în tradiția occidentală, în timp ce în tradiția orientală a prevalat data de 6 ianuarie.

O explicație destul de răspândită este că creștinii au ales această zi deoarece, începând cu anul 274, pe 25 decembrie se sărbătorea la Roma *dies natalis Solis invicti*, ziua nașterii Soarelui neînvins, victoria luminii asupra celei mai lungi nopți a anului. Această explicație se sprijină pe faptul că liturgia Crăciunului și Părinții epocii stabilesc un paralelism între nașterea lui Isus Cristos și expresii biblice precum „soarele dreptății” (Mal 4,2) și „lumina lumii” (In 1,4). Totuși, nu există dovezi clare că acesta a fost motivul și pare greu de crezut că primii creștini, abia ieșiți din persecuții, ar fi dorit să adapteze o sărbătoare păgână la calendarul liturgic. Este posibil însă ca, odată cu

trecerea timpului, sărbătoarea creștină să fi asimilat treptat sărbătoarea păgână.

O altă explicație, mai plauzibilă, leagă data nașterii lui Isus de data întrupării Sale, care, la rândul ei, era pusă în legătură cu data morții. Un tratat anonim despre solstiții și echinocții afirmă că „Domnul nostru a fost zămislit în a opta zi înainte de Calendele lui aprilie, adică la 25 martie, care este ziua pătimirii Domnului și a conceperii Sale, căci a fost zămislit în aceeași zi în care a murit” (B. Botte, *Les origines de la Noël et de l'Epiphanie*, Louvain 1932, p. 230-233). În tradiția orientală, sprijinindu-se pe un alt calendar, Patima și Întruparea Domnului se celebrau la 6 aprilie, dată care se corelează cu sărbătorirea Crăciunului pe 6 ianuarie. Legătura dintre Patimă și Întrupare se armonizează cu mentalitatea antică și medievală, care admira

perfectiunea universului ca întreg, în care marile intervenții ale lui Dumnezeu erau puse în relație între ele. Această concepție își are rădăcinile și în iudaism, unde creația și mântuirea erau asociate cu luna Nisan. Artă creștină a ilustrat de-a lungul istoriei această idee, reprezentând în scena Bunei Vestiri pe Pruncul Isus coborând din cer cu o cruce. Astfel, este posibil ca primii creștini să fi legat răscumpărarea adusă de Cristos de zămisirea Lui, iar aceasta să fi determinat data nașterii. „Cel mai decisiv a fost raportul dintre creație și cruce, dintre creație și zămisirea lui Cristos” (J. Ratzinger, *Spiritul liturgiei*, p. 131).

Bibliografia

Josef Ratzinger, *Spiritul liturgiei. O
introduce* (Galaxia Gutenberg,
Târgu Lăpuș, 2022);

Thomas J. Tolley, *The origins of the
liturgical year*, 2nd ed., Liturgical
Press, Collegeville, MN, 1991). Ediția
italiană, *Le origini dell'anno liturgico*,
Queriniana, Brescia 1991.

Juan Chapa

.....

pdf | document generat automat din
[https://opusdei.org/ro-ro/article/de-ce-
se-sarbatoreste-nasterea-lui-isus-la-25-
decembrie/](https://opusdei.org/ro-ro/article/de-ce-se-sarbatoreste-nasterea-lui-isus-la-25-decembrie/) (14.03.2026)